

Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Прарэктар па вучэбнай рабоце

 Шпарло С.Л.

« 17 » 06 2022 г.

Рэгістрацыйны № УД-367/24

ТЭХНАЛОГІІ СТВАРЭННЯ СВЯТ

*Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі
па вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасці
1-17 01 05 Рэжысура свят (па напрамках)*

2022 г.

Вучэбная праграма складзена:

на падставе вучэбных планаў установы вышэйшай адукацыі па напрамках спецыяльнасці: 1-17 01 05-01 Рэжысура свят (народныя), рэгістрацыйны № С17-1-28/21уч. ад 22.07.2021, 1-17 01 05-02 Рэжысура свят (тэатралізаваныя), рэгістрацыйны № С17-1-17/21уч. ад 22.07.2021;

на падставе адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі па спецыяльнасці 1-17 01 05 Рэжысура свят (па напрамках), зацверджанага пастановай Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь ад 12.04.2022 №78, вучэбных планаў установы вышэйшай адукацыі 1-17 01 05-01 Рэжысура свят (народныя), 1-17 01 05-02 Рэжысура свят (тэатралізаваныя), 1-17 01 05-03 Рэжысура свят (цыркавыя прадстаўленні)

СКЛАДАЛЬНІК:

К. І. Шык, выкладчык кафедры рэжысуры ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў».

РЭЦЭНЗЕНТЫ:

М. У. Камоцкі, загадчык кафедры педагогікі сацыяльна-культурнай дзейнасці ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў», кандыдат педагагічных навук;

С. М. Клішэвіч, дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь VII склікання, член Пастаяннай камісіі па адукацыі, культуры і навуцы.

РАЗГЛЕДЖАНЫ І РЭКАМЕНДАВАНЫ ДА ЗАЦВЕРДЖАННЯ:

кафедрай рэжысуры ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў» (пракакол № 9 ад 05.04.2022);

прэзідыумам навукова-метадычнага савета ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў» (пракакол № 5 ад 15.06.2022)

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Вузэбная праграма “Тэхналогіі стварэння свят” распрацавана для студэнтаў, якія атрымліваюць адукацыю па спецыяльнасці “Рэжысура свят (па напрамках)” на базе аднайменнай праграмы кандыдата гістарычных навук, прафесара П.А. Гуда, вядомага ў Беларусі рэжысёра і сцэнарыста, лаўрэата міжнародных і рэспубліканскіх конкурсаў і фестываляў.

Вучэбная праграма “Тэхналогіі стварэння свят” з’яўляецца адной з вучэбных дысцыплін, якія ўваходзяць ў модуль «Арганізацыя пастановачнага працэсу» і з’яўляецца адной з вядучых дысцыплін для выхавання і навучання рэжысёраў святаў.

Засваенне дысцыпліны “Тэхналогія стварэння свята” абапіраецца на веды, уменні і навыкі студэнтаў, атрыманыя пры вывучэнні вучэбных дысцыплін і модуляў “Традыцыйная святочная культура беларусаў, “Гісторыя свят”, “Пластычная культура”, “Грым”, “Тэхнічныя сродкі і навейшыя тэхналогіі ў свяце”, “Сучасныя формы святочнай культуры”, “Асновы прадзюсарскага майстэрства”.

Выкладанне дысцыпліны дазваляе ў поўнай меры рэалізаваць міжпрадметныя сувязі, сфарміраваць у студэнтаў глыбокія веды і практычныя навыкі, выпрацаваць у іх аб’ектыўныя падыходы і знайсці шляхі вырашэння тэхналагічных праблем увасаблення святочных дзей.

Мэта вучэбнай дысцыпліны – набыццё студэнтамі сістэмы ведаў, практычных навыкаў і ўменняў па розных аспектах арганізацыі свята.

Задачы вучэбнай дысцыпліны:

- Знаёмства са структурай тэхналогіі стварэння свята ў залежнасці ад маштабу ўвасобленага святочнага дзеяння;
- Вызначэнне агульнай схемы аргкамітэта свята і яго структурных падраздзяленняў;
- Раскрыццё функцыянальных задач супрацоўнікаў аргкамітэта і выканаўцаў разнастайных відаў работ;
- Выяўленне спосабаў вырашэння розных задач па матэрыяльна-тэхнічнаму, арганізацыйнаму і фінансавому ўвасабленні свята;
- Авалодванне практычнымі навыкамі арганізацыі святочных дзеянняў.

У выніку вывучэння дысцыпліны “Тэхналогія стварэння свята” студэнт павінен:

ведаць:

- структуру арганізацыйнага камітэта свята;
- функцыянальныя абавязкі членаў аргкамітэта;
- шляхі стварэння перадсвяточнай і святочнай атмасферы;
- арганізацыйныя і вытворчыя аспекты архітэктурна-дэкаратыўнага афармлення свята;
- асноўныя этапы работы над гукавым вырашэнні свят у закрытым памяшканні і на адкрытай прасторы;
- асноўныя напрамкі фінансавання разнастайных святочных дзей;

- спосабы размяшчэння і харчавання ўдзельнікаў свята;
- методыку стварэння рэкламы, прызавага фонду і арганізацыі святочнага гандлю;

умець:

- ажыццявіць арганізацыйна-вытворчы аналіз сцэнарыя;
- вызначыць заданні галоўнаму мастаку свята па рапрацоўцы эскізаў і вырабу мастацка-дэкаратыўнага афармлення, касцюмаў, бутафорыі, масак і лялек; гукарэжысёру – па ўвасабленні гукавога афармлення свята, запісу і мантажу фанаграм;

- арганізаваць святочны феерверк, работу дапаможных службаў свята;

- выявіць накірункі фінанавання свята;
- праводзіць кантроль выканання ўсях відаў работ, звязаных з падрыхтоўкай і ўвасабленнем свята;
- арганізаваць рэпетыцыйны працэс;

валодаць:

- методыкай распрацоўкі свята і службовай дакументацыі да яго;
- уменнем ствараць інфамацыйныя, вытворча-конкурсныя, агульнаарганізацыйныя, мастацка-конкурсныя мерапрыемствы;
- даследчымі навыкамі па рабоце з метадычнай і даведачнай літаратурай па пытаннях тэхналогіі арганізацыі свята.

Засваенне матэрыялу вучэбнай праграмы па дадзенай вучэбнай дысцыпліне павінна забяспечыць фарміраванне спецыялізаванай кампетэнцыі: Прымяняць у прафесійнай дзейнасці методыку арганізацыі і падрыхтоўкі творчых праектаў у галіне тэатральна-відовішчнага цыркавога відовішчнага мастацтва.

На засваенне вучэбнай дысцыпліны «Тэхналогіі стварэння свят», дасягненне пастаўленай мэты і вырашэнне задач прадугледжана 100 гадзін, з іх аўдыторных – 66 гадзін (50 – лекцый, 8 – практычных заняткаў, 4 – семінарскіх заняткаў, 4 – індывідуальных).

Рэкамендаваная форма кантролю ведаў студэнтаў – экзамен. Працаемкасць вучэбнай дысцыпліны складае 3 заліковыя адзінкі.

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

УВОДЗІНЫ

Змест і задачы дысцыпліны “Тэхналогія стварэння свята”, яе роля і месца ў сістэме падрыхтоўкі рэжысёра свят і абрадаў. Комплексная праграма творчага, матэрыяльна-тэхнічнага, арганізацыйнага і фінансавага забеспячэння свята. Ініцыяцыя свята. Распрацоўка “Агульнага палажэння аб правядзенні свята” і зацвярджэнне яго на пасяджэнні ўстановы, якая з’яўляецца ініцыятарам правядзення.

Тэма 1. Склад аргкамітэта свята.

Аргкамітэт як часовае адміністрацыйна-творчае аб’яднанне, створанае па загадзе органаў дзяржаўнай улады ці іншай установы для вырашэння разнастайных пытанняў творчага, матэрыяльна-тэхнічнага, арганізацыйнага і фінансавага забеспячэння свята.

Склад аргкамітэта: старшыня, намеснікі старшыні, пастановачная, творчая і мастацка-пастановачная групы, упраўленне па матэрыяльна-тэхнічным забеспячэнні, арганізацыйны аддзел, бухгалтэрыя свята.

Склад структурных падраздзяленняў аргкамітэта.

Рабочы план падрыхтоўкі свята як асноўны дакумент, што адлюстроўвае вытворчыя пытанні працы аргкамітэта.

Агульныя звесткі аб рабоце аргкамітэта: вызначэнне месца працы штаба свята; умовы, неабходныя для плённай работы штаба і стварэнне графіка пасяджэнняў структурных падраздзяленняў аргкамітэта; кантроль за выкананнем усіх відаў работ; пытанні заключнага пасяджэння аргкамітэта.

Тэма 2. Функцыянальныя абавязкі членаў аргкамітэта.

Сістэма падпарадкавання членаў структурных падраздзяленняў аргкамітэта.

Парадак прызначэння і функцыянальныя абавязкі старшыні аргкамітэта, яго намеснікаў, мастацкага кіраўніка свята, галоўнага рэжысёра, дырэктара, членаў структурных падраздзяленняў.

Тэма 3. Функцыянальныя абавязкі членаў пастановачнай групы.

Пастановачная група – часовае творчае аб’яднанне, створанае для дэталёвай распрацоўкі творчай канцэпцыі свята і яго ўвасаблення ў літаратурным аспекце, мастацка-дэкаратыўным, музычным і пластычным вырашэнні.

Функцыянальныя абавязкі аўтара сцэнарыя (членаў сцэнарнай групы), рэжысёра-пастаноўшчыка, галоўнага балетмайстра, галоўнага хармайстра, галоўнага мастака, музычнага кіраўніка, гукарэжысёра свята.

Функцыянальныя абавязкі членаў творчай групы – кіраўнікоў творчых калектываў і асобных выканаўцаў, памочніка галоўнага рэжысёра і асістэнтаў рэжысёраў.

Тэма 4. Функцыянальныя абавязкі членаў творчай і мастацка-пастановачнай груп.

Структура мастацка-пастановачнай групы і сістэма падпарадкавання ў яе падраздзяленнях. Функцыянальныя абавязкі членаў мастацка-пастановачнай групы: загадчыка мастацка-пастановачнай групы, машыніста сцэны, апэратараў святлавой тэхнікі, рэквізітара, касцюмера, мастака-грымёра, рабочых брыгад.

Тэма 5. Задачы структурных падраздзяленняў упраўлення па матэрыяльна-тэхнічным забеспячэнні свята.

Структурныя падраздзяленні ўпраўлення; вытворчы і камунальны аддзелы, дырэцыя кірмашу (гандлёвы аддзел, радыёцэнтр, аддзелы рэкламы і культурных праграм, дапаможныя службы), аддзелы арганізацыі харчавання ўдзельнікаў свята, транспартны аддзел.

Комплекс задач, якія паўстаюць перад кожным структурным падраздзяленнем упраўлення па матэрыяльна-тэхнічным забеспячэнні свята.

Тэма 6. Задачы арганізацыйнага аддзела.

Структурныя падраздзяленні арганізацыйнага аддзела: куратарская група, група жыллёвай гаспадаркі, група рэкламы; дапаможныя службы - групы аховы парадку, бяспекі руху, санітарна-медыцынская служба, служба пажарнай аховы.

Комплекс задач, якія неабходна выканаць структурным падраздзяленням арганізацыйнага аддзела для паспяховага правядзення свята.

Тэма 7. Работа бухгалтэрыі свята.

Склад бухгалтэрыі свята, сістэма падпарадкавання і падзел работ паміж яго членамі па правядзенні ўсіх відаў фінансавых аперацый: улік выдаткаў і кантроль грашовых сродкаў і матэрыяльных каштоўнасцей, афармленне працоўных пагадненняў, налічэнне і аплата разнастайных работ выканаўцаў.

Функцыянальныя абавязкі галоўнага бухгалтара, бухгалтара і бухгалтара-касіра.

Каштарыс і бухгалтэрыя свята. Асноўныя напрамкі фінансавання свята. Складанне дагавора аб падрадзе, стварэнне часовага працоўнага калектыву

(ЧПК). Пратакол агульнага сходу ЧПК аб выкананні навукова-тэхнічных і творчых работ па выкананні падраду. Заява грамадзяніна аб уключэнні ў склад часовага творчага калектыву. Каляндарны план выканання работ. Дагавор падраду.

Тэма 8. Арганізацыя стварэння перадсвяточнай і святочнай атмасферы.

Работа аргкамітэта па распрацоўцы шэрага мерапрыемстваў, якія далучаюць да падрыхтоўкі ў свяце людзей розных узроставых і сацыяльных катэгорый.

1. Мерапрыемствы інфармацыйнага характару.

Размяшчэнне ў інтэрнэт прасторы, СМІ матэрыялаў аб падрыхтоўцы свята, выпуск святочных нумароў газет, стварэнне адпаведных груп у сацыяльных сетках, сайта-візіткі. Выпуск сувенірнай прадукцыі (майкі, байкі, кубкі, ручкі, медалі, значкі, канверты, бланкеты, календары, пакеты, этыкеткі для тавараў і інш.) з эмблемамі свята. Выданне буклетаў, серыі паштовак і марак аб свяце. Арганізацыя пастаянных выставак, прысвечаных святу (юбілею горада, вёскі, гістарычным падзеям, знакамітым асобам і інш.) у тым ліку і віртуальных.

2. Мерапрыемствы агульнаарганізацыйнага характару.

Аднаўленне і рэстаўрацыя будынкаў, вуліц, дарог. Арганізацыя суботніка па зборы сродкаў на правядзенне свята і адкрыццё спецрахунку ў банку. Арганізацыя латарэі з папярэднім продажам білетаў. Распрацоўка планў-заданняў прадпрыемствам і ўстановам па іх архітэктурна-мастацкім афармленні. Устаноўка мемарыяльных дошак, знакаў, закладка парку ў гонар святочнай дзеі (юбілей горада, вёскі, гістарычная падзея і да т.п.). Правядзенне круглых сталоў з насельніцтвам на тэму свята. Стварэнне гістарычнага нарыса аб свяце. Выраб грамат, закупка падарункаў для ўзнагароджвання гасцей свята, творчых калектываў і асобных выканаўцаў. Арганізацыя выпуску тавараў са святочнай сімволікай.

3. Мерапрыемствы вытворча-конкурснага характару.

Правядзенне выстаўкі дасягненняў гаспадаркі, конкурсаў на лепшы падворак, вуліцу прыватнай забудовы, утрыманне дома, школы, дзіцячы садок. Конкурсы прафесійнага майстэрства (цырульніка, кухара, мадэльера і інш.), на лепшае добраўпарадкаванне тэрыторыі прадпрыемстваў, арганізацый, устаноў і замацаваных за імі тэрыторый.

4. Мерапрыемствы конкурснага характару.

Арганізацыя агляд-конкурсаў фотаработ, выстаў дзіцячага малюнку і лепкі, выстаў мастакоў, фларыстаў, конкурсы паэтаў, музыкаў і кампазітараў у тым ліку і аматараў, выставы-конкурсы парод сабак, кошкаў і інш., конкурсы вакальна-інструментальных і фальклорна-музычных ансамбляў, кавер-бэндаў, ансамбляў класічнай музыкі, гарманістаў; стэндапераў, выканаўцаў прыпевак, гумару, конкурс на лепшы святочны касцюм і яго абарону; спартыўныя спаборніцтвы ў тым ліку і па кібер-спорце і інш.

Тэма 9. Арганізацыйна-вытворчы аналіз сцэнарыя

Творчае, матэрыяльна-тэхнічнае, арганізацыйнае і фінансавое забеспячэнне як вырашальны этап стварэння знешняй формы свята.

Этапы арганізацыйна-вытворчага аналізу сцэнарыя:

- 1.) творчае забеспячэнне;
- 2.) вызначэнне калектываў і асобных выканаўцаў, якія будуць выступаць з гатовымі праграмамі і нумарамі;
- 3.) выпіска новых нумароў, якія неабходна падрыхтаваць;
- 4.) высвятленне нумароў музычна-гукавой партытуры свята;
- 5.) выяўленне аб'ёму неабходных будаўнічых і мастацкіх работ для ўвасаблення мастацка-дэкаратыўнага вырашэння свята;
- 6.) дэталёвая распрацоўка поўнага складу пастановачнай групы;
- 7.) матэрыяльна-тэхнічнае і арганізацыйнае забеспячэнне;
- 8.) распрацоўка арганізацыйна-вытворчага дасье на творчыя калектывы і асобных выканаўцаў;
- 9.) матэрыяльна-тэхнічнае і арганізацыйнае забеспячэнне падрыхтоўкі новых нумароў, мастацка-дэкаратыўнага афармлення;
- 10.) разгляд шляхоў фінансавання свята, складанне праекта каштарыса.

Тэма 10. Гукавое афармленне свята.

Гук у свяце як выразны сродак. Сумеснае вызначэнне зон агучвання ў свяце галоўным рэжысёрам і гукарэжысёрам. Высвятленне тэхнічных магчымасцей агучвання мясцовасці, дзе адбываецца свята. Замацаванне гукааператара за кожнай зонай гукаўзмацнення.

Канцэнтраваныя сістэмы агучвання і гукаўзмацнення. Разгрупаваныя сістэмы агучвання. Комплексныя сістэмы агучвання і гукаўзмацнення.

Вызначэнне гукарэжысёрам узроўню гукавога ціску для кожнай гукавой зоны свята. Аптымальныя ўзроўні гукавога ціску на вольным паветры, ва ўмовах стадыёна, плошчы, для атрымання музычнага фону на ўсёй агульнай тэрыторыі парка, зоны адпачынку.

Вызначэнне музычнага вобраза свята. Адбор і складанне паслядоўнасці гучання музычных нумароў, шумоў і тэкстаў дыктараў.

Арэнда студыі гуказапісу. Работа лічбавага шматканальнага запісу ў самастойным рэжыме агучвання ў экстрэмальных умовах.

Вызначэнне дакладнага часу гучання кожнага фрагмента фанаграмы. Работа гукааператара на свяце. Партытура музыкі і шумоў.

Рэпетыцыя пастновачнай групы пад фанаграму. Мантаж рэжысёркага гукавога пульта на свяце. Недапушчальнасць выпуску ў эфір у час правядзення свята аб'яў бытавога плана.

Матэрыяльная справаздача гукааператара пасля завяршэння свята.

Тэма 11. Стварэнне прызавога фонду свята.

Задачы стварэння прызавога фонду:

- 1.) разлік у адпаведнасці са сцэнарыем свята працягласці дзеяння кожнай гульнівай формы і колькасці ўдзельнікаў, якіх належыць узнагародзіць;
- 2.) складанне пераліку прызоў у адпаведнасці з тэматычнай накіраванасцю масава-гульнівай дзеі;
- 3.) выяўленне адпаведнасці прызоў узроставаму складу ўдзельнікаў і складанасці выканання гульнівага дзеяння;
- 4.) вызначэнне кошту прызоў;
- 5.) разлік колькасці і кошту сувеніраў для гасцей свята;
- 6.) стварэнне запаснога прызавога фонду свята, шляхі вырашэння задач стварэння прызавога фонду і інш.

Напрамкі фінансавання прызавога фонду свята:

- 1.) сувязь аргкамітэта свята са спонсарскімі арганізацыямі;
- 2.) арганізацыя самаакупных гульнівых дзей;
- 3.) запрашэнне на свята прафесіянальных аб самадзейных груп культарганізатараў;
- 4.) выдзяленне сродкаў з каштарыса свята;
- 5.) выкарыстанне ў якасці прызоў твораў дзіцячых школ мастацтва, вырабаў народных рамёстваў.

Захаванне прызоў у дасвяточны і святочны перыяды. Падзел адзінак прызавога фонду па асобных гульнівых зонах і працэдура перадачы іх культарганізатарам. Складанне акта выкарыстання прызоў пасля завяршэння свята.

Тэма 12. Арганізацыя святочнага кірмашу

Кірмаш як састаўная частка свята і яго задачы: выбар месца, размяшчэнне і будаўніцтва аб'ектаў святочнага гандлю. Крытэрыі вызначэння памераў кірмашу і падзелу яго тэрыторыі на гандлёвую і абслугоўваючую часткі.

Утварэнне кірмашовай дырэкцыі, яе склад і функцыянальныя абавязкі яе членаў.

Запрашэнне гандлёвых арганізацый суседніх раёнаў і рэспублік, арганізацыя нацыянальных гандлёва-культурных зон.

Праверка харчовых прадуктаў у адпаведнасці з вызначанымі правіламі ветэрынарна-санітарнай экспертызы. Санітарнае абследаванне аб'ектаў дробнарознічнага гандлю.

Агульныя санітарныя патрабаванні, абавязковыя для харчовых прадпрыемстваў.

Гандлёва-гульніёвыя дзеянні як адметная асаблівасць беларускага кірмашу (выстаўкі, аўкцыёны, латарэі, гандлёвыя атракцыёны). Арганізацыя ў кожнай дзялянцы кірмашу сваёй гульёвай разнавіднасцю гандлю

Культурная праграма кірмашу і яе падзел на відовішчную і масава-гульніёвую часткі. Вызначэнне цэнтральнага мізансцэнічнага пункта кірмашу. Крытэрыі і разлік памераў сцэнічнай пляцоўкі. Арганізацыя работы “фрая” – пляцоўкі на зямлі для выступленняў вандроўных артыстычных груп. Вызначэнне месца і пабудовы часовых архітэктурных канструкцый пляцоўкі фальклорна-спартыўных кірмашовых забаў (выпрабаванне коней скакавых і цяжкавагавых парод, турнір асілкаў, барцоў, барацьба з перапрынутым мядзведзем, абгонкі на “казе”, прызавыя слупы – віцебскі, палескі, гродзенскі, сучасныя спартыўныя гульні і інш.). Наладжванне работы гульніёвага поля з комплексам народных забаў і атракцыёнаў (арэлі, карусель, перахват, калодзеж шчасця, воранаўскі чугун, ракаўскія гаршкі, “не ляпніся ў лужу”, стралковы цір, моц калоды і да т.п.) і танцавальнай пляцоўкі на зямлі для конкурсу народнага танца, выступленняў культараганізатараў, народных музыкаў, духавых і эстрадных аркестраў з танцавальнымі праграмамі.

Вылучэнне тэрыторыі для дзіцячай зоны дзеяння кірмашу са спецыфічным гандлёва-гульніёвым комплексам – выставы дзіцячай творчасці, гандаль вырабамі для дзяцей, конкурсы школьных гурткоў робатацехнікі, выступленні клуба службовага сабакаводства, аўтаавіясуднамадэлістаў, кантактнага заапарка, дзіцячыя творчыя калектывы, дзіцячая гульніёвая пляцоўка.

Тэма 13. Арганізацыя прыёму гасцей свята.

Работа аргкамітэта па зпарашэнні на свята дэлегацый гасцей і творчых калектываў з іншых раёнаў, гарадоў, дзяржаў. Стварэнне пры дырэктары ці адміністратары свята куратарскай групы, замацаванне за кожнай групай гасцей асобнага куратара і вызначэнне яго функцыянальных абавязкаў.

Асаблівасці тэхналогіі размяшчэння гасцей ў гатэлях, інтэрнатах розных устаноў і прадпрыемстваў, турысцкіх лагерах і летніках, палатачных гарадах. Вызначэнне колькасці гасцей мужчынскага і жаночага складу дэлегацый і творчых калектываў. Арганізацыя перадсвяточных гастроляў творчых калектываў у гаспадарках раёна з рассяленнем гасцей па прыватных кватэрах і хатах як адна з формаў вырашэння праблемы размяшчэння гасцей.

Харчаванне ўдзельнікаў свята.

Арганізацыя работы ў кожнай зоне дзеяння свята пункта харчавання. Разлік неабходнай колькасці пунктаў харчавання, тэрмінаў іх работы, распрацоўка двухзменнага графіка работы гандлёвых работнікаў на свяце. Праблема аднаўлення культурна-бытавых традыцый беларусаў, стварэнне спецыфічнага комплексу страў кожнага канкрэтнага свята. Арганізацыя конкурсу прафесіянальных кухараў на свяце.

Вызначэнне месца харчавання гасцей свята, заключэнне дамоў з прадпрыемствамі харчавання, вызначэнне меню на колькасць людзей і

колькасць прыёму ежы, пералічэнне сродкаў на рахунак прадпрыемстваў харчгандлю. Распрацоўка графіка харчавання дэлегацый, творчых калектываў, членаў пастановачнай групы. Шляхі вырашэння зніжэння кошту харчавання. Работа куратараў па вырашэнні пытанняў харчавання гасцей.

Культурная праграма, яе мэта і задачы.

Распрацоўка культурнай праграмы з улікам прафесіянальнага, сацыяльнага і ўзроставага складу дэлегацый гасцей.

Пазнавальна-інфармацыйны накірунак культурнай праграмы. Арганізацыя з улікам складу дэлегацыі сустрэч па інтарэсах з аднапрофільнымі дзеячамі працы, навукі, культуры, мастацтва, наведванне аднапрофільных арганізацый, прадпрыемстваў і ўстаноў, правядзенне “круглых сталоў” з абменам інфармацыяй, вопытам.

Адпачынкавы напрамак культурнай праграмы. Арганізацыя праглядаў розных відовішчных мерапрыемстваў, якія адлюстроваюць мясцовую спецыфіку, наладжванне разнастайных формаў адпачынку – вечароў знімства, дыскатэк, застолляў, творчых конкурсаў, гульнёва-забаўляльных праграм і інш.

Бытавы накірунак культурнай праграмы. Вызначэнне часу прыёму ежы, адпачынку.

Распрацоўка на кожны дзень па гадзінах розных аспектаў культурнай праграмы. Работа куратараў груп па каардынацыі ўдзелу дэлегацый гасцей і творчых калектываў у культурнай праграме.

Тэма 14. Арганізацыйныя аспекты мастацка-дэкаратыўнага афармлення свята. Генеральны план дэкарыравання свята. Сцэнічныя пляцоўкі і іх віды.

Знаёмства са сцэнарыем і рэжысёрскай задумай свята, папярэднія замалёўкі агульнага плана размяшчэння зон святочнага дзеяння і канкрэтных апорных пунктаў кожнай святочной зоны

Вырашэнне пытанняў афармлення комплексна-ансамблевага ўбранства свята (сцягі, перацяжкі, флажковыя сістэмы, дэкор асвятляльных апор, будаўнічых кранаў, выставы нагляднай агітацыі, трыбуны, сцэнічныя пляцоўкі). Аб’ёмныя, статычныя (замацаваныя на месцах) і дынамічныя (рухомыя, пераносныя і інш.) элементы. Выкарыстоўванне паветраных шароў, аэрастатаў, аэразондаў, верталётаў. Стварэнне комплекснага плана светлавога афармлення горада, выкарыстоўванне электраілюмінацыі вуліц, плошчаў шматкаляровымі гірляндамі, размешчанымі ў некалькі радоў на расцяжках папярэкам вуліц, контурнай ілюмінацыі карнізаў дамоў, рэльефаў мастоў, набярэжных, разнастайныя ілюмінацыйныя элементы, святлодынамічныя карціны, светлавыя фантаны, бягучыя светлавыя радкі, контурную і аб’ёмную ілюмінацыю дрэў, маштабных святлокінетычных устройстваў, комплексаў з экранамі, лазерных сістэм.

Падсвет архітэктурных збудаванняў або асвятленне іх заліваючым, контражурным, ажурным святлом, стварэнне маштабнага светлапісу. Метады

работы на эскізна-праектнай стадыі: вывучэнне сучасных камп'ютарных праграм і традцыйных спосабаў: планшэт, перспектыва-развёрстка, макетаванне ў маштабе, фотамантажнае праектаванне з маляўнічымі элементамі, мантажом і падсветам.

Часовыя і перасоўныя сцэнічныя пляцоўкі на адкрытым паветры, іх разнавіднасці. Часовыя пляцоўкі (розных канфігурацый пераходныя масткі-сцэнічныя пляцоўкі, пляцоўкі на аснове велікагрузных аўтамабіляў, чыгуначных платформаў і баржаў) асаблівасці іх канструкцый..

Перасоўныя сцэнічныя пляцоўкі (педжэнты) – аб'ёмныя перасоўныя ўстаноўкі (трамваі, чыгуначныя платформы, павозкі, трактары, аўтамабілі, электракары, вела- і мотаплатформы, баржы, цеплаходы і інш.) як галоўны мастацкі сродак самастойнай шырокамаштабнай тэатралізаванай дзеі.

Падвешаныя, дынамічныя, здольныя да перамяшчэння ў паветры пляцоўкі (на аснове магутнай будаўнічай тэхнікі – пад'ёмных кранаў, тэлескапічных аўтавышак або электрапад'ёмнікаў, размешчаных на столі).

”Фрай” як разнавіднасць балагана. Сцэнічныя пляцоўкі на вадзе, іх асаблівасці і разнавіднасці (плавучая сцэна з лебядзінымі крыламі-экранамі тэлепраекцыі, сцэна — гітара, пантоны або баржы і цеплаходы. Сцэнічныя пляцоўкі на адкрытым паветры па прынцеце адзінай устаноўкі (фасады замкаў, манастыроў, сучасных архітэктурных ансамбляў або ландшафтнае асяроддзе).

Тэма 15. Работа над планаваннем свята, рабочыя чарцяжы, тэхналогія апісання, каштарыс вырабаў.

Планаванне свята.

Стварэнне карты-плана свята, эскізаў прадукцыі дэкаратыўнага афармлення, выраб чарцяжоў рабочага праекта. Кампануюка і праверка размяшчэння дэкарацый на сцэнічных пляцоўках з указаннем канструктыўных асаблівасцей сцэны, месц падключэння гукавой і светлавой апаратуры, рабочых станкоў і лесвіц, месц размяшчэння светлавой апаратуры, шляхоў эвакуацыі ўдзельнікаў святочнага дзеяння згодна з патрабаваннямі тэхнікі бяспекі. Рабочыя чарцяжы як эскізы (тэхнічны) праект, які адлюстроўвае прынцыповыя канструктыўныя рашэнні, агульнае ўяўленне аб устроістве і прынцыпах работы вырабаў, а таксама даныя аб іх назначэнні, асноўных параметрах і памерах.

Маркіроўка на зборачным чарцяжы. Вычэрчыванне з дапамогай камп'ютара аб'ёмна-каркасных і станковых дэкарацый у двух праекцыях.

Тэхналогія апісання і каштарыс вырабаў.

Выяўленне матэрыяла, прыёмаў апрацоўкі, імітацыі фактуры і пафарбавання вырабаў.

Тэхналагічнае апісанне з паказам пераліку усіх прадметаў афармлення і кароткага апісання тэхналогіі вырабу. Таксама ў тэхналагічным апісанні неабходна адзначыць:

- найменне і кароткае апісанне вырабу, яго габарытныя даныя ў квадратных метрах;
- колькасць вырабаў;
- схематычны малюнак вырабу;
- тэхналогію вырабу (найменне асноўных матэрыялаў, якія пойдучь на падрыхтоўку вырабу, тэхналогію афарбоўкі і апрацоўкі).
- Складанне тэхналагічнага апісання (апісанне дэкарацый, іх аб'ёмаў, мэблі, бутафоры і рэквізіту для кожнай сцэнічнай пляцоўкі, кожнага асобнага эпизоду, дзеі;
- Каштарыс (падлік кошту афармлення) на аснове рабочых чарцяжоў і тэхналагічнага апісання. Выдаткі на выраб любога прадмета: кошт перапрацаваных матэрыялаў, зарплата рабочых і накладныя выдаткаў на зарплату.

Улік даведачных дадзеных:

- дошкі адпускаюцца і ацэньваюцца ў кубічных метрах;
- фанерныя пакрыцці вылічваюцца спачатку ў квадратных метрах, а потым пераводзяцца ў лісты;
- усе тканіны, акрамя тэхнічных, незалежна ад іх шырыні маюць адну адзінку вымярэння — пагонны метр;
- папера, цвікі, клей, мука, фарба адпускаюцца ў кілаграмах;
- петлі вылічваюцца ў штуках.

Аналіз каштарыса з пазіцый рэнтабельнасці і эканамічнасці выбранай тэхналогіі, выбраных матэрыялаў. Скарачэнне каштарыса за кошт выкарыстання больш таных матэрыялаў, частковага змянення тэхналогіі вырабу другарадных прадметаў, больш шырокага прымянення падбору ўжо выкарыстаных раней матэрыялаў, адмовы ад некаторых прадметаў дэкарацыі, абсталявання або апаратуры. Скарачэнне каштарыса за кошт поўнага або частковага спонсарскага ўдзелу ў свяце пэўных арганізацый.

Тэма 16. Работа над касцюмамі свята.

Праблемы касцюміравання ўдзельнікаў свят гістарычнай, спартыўнай накіраванасці, карнавальных святочных дзеянняў, народных святаў.

Літаратурны сцэнарый як аснова распрацоўкі праграмы касцюміравання ўдзельнікаў свята.

Распрацоўка эскізаў касцюмаў для кожнага канкрэтнага персанажа і тыповых касцюмаў для удзельнікаў масавых выступленняў. Увязванне на аснове кантрастнага прынцыпу колераў касцюмаў з колерамі архітэктурнага і ландшафтнага асяроддзя свята. Дамова дырэктара свята з пэўнымі арганізацыямі аб пашыве касцюмаў, высвятленне зацвярджэння канкрэтных тканін, біжутэрыі і).

Арэнда касцюмаў у касцюмерных тэатраў і Палацаў культуры. Выраб касцюмаў удзельнікамі свята як адна з умоў карнавальнага дзеяння і шлях вырашэння праграмы касцюміравання.

Распрацоўка для касцюмераў выпіскі на касцюмы, абутак і галаўныя ўборы. Перадача касцюмаў у галоўную касцюмерную свята, забеспячэнне іх захавання і належнага выгляду.

Арганізацыя выдачы касцюмаў удзельнікам свята. Прагляд касцюмаў галоўным рэжысёрам на месцы канкрэтнага святочнага дзеяння. Вызначэнне для касцюмераў на свяце спецыяльнага месца для аказання экстраннай дапамогі ўдзельнікам.

Здача касцюмаў ўдзельнікам пасля завяршэння свята.

Тэма 17. Рэквізіт, бутафорыя і мэбля свята.

Рэквізіт, бутафорыя і мэбля як кампанент святочнага дзеяння. Вызначэнне адказных за падрыхтоўку рэквізіту, бутафорыі і мэблі, іх функцыянальныя абавязкі.

Распрацоўка на снове літаратурнага сцэнарыя пераліку неабходнага рэквізіту, бутафорыі і мэблі, неабходных эскізаў, макетаў і чарцяжоў. Складанне з пераліку асобных зон дзеяння свята агульнай выпіскі з пазделам па эпізодах і зонах дзеяння.

Работа тэхнічнай групы па набыцці, арэндзе ці вырабе неабходных рэчаў, складанне каштарыса.

Асаблівасці абслугоўвання рэпетыцыйнага працэсу: падрыхтоўка ўмоўнага рэквізіту, бутафорыі і мэблі. Дастаўка неабходных рэчаў на рэпетыцыі і эвакуацыя пасля яе заканчэння.

Догляд за жывёламі і птушкамі, неабходнымі па дзеянні свята.

Зыходны рэквізіт свята (ежа, напоі, цыгарэты, паперы, посуд, паветраныя шары і інш.), складанне яго каштарыса. Шляхі памяншэння каштарыса зыходнага рэквізіту.

Правілы бяспекі пры прымяненні зброі на свяце. Захаванне, выдача, назіранне за прымяненнем сапраўднай зброі (вінтоўкі, карабіны, аўтаматы, выбуховыя і дымавыя шашкі).

Арганізацыя выдачы рэквізіту ў дзень свята. Складанне акта спісвання выкарыстанага рэквізіту, бутафорыі і мэблі свята.

Тэма 18. Маскі і лялькі ў святочных дзеяннях.

Лялькі як сімвалічныя персанажы беларускіх народных свят каляндарнага цыкла, містэрыяльных і лялечных прадстаўленняў сярэднявечча, тэатралізаваных святочных дзей у савецкі і постсавецкі перыяды. Лялька - сімвал і лялька - вобраз.

Этапы работы ў працэсе стварэння буйнамаштабнай лялькі: вызначэнне тэматычнай накіраванасці і вобразнага вырашэння лялькі; улік асяроддзя, у якім будуць дзейнічаць лялькі, а таксама матэрыялу, з якога яна будзе вырабляцца; выяўленне тэхнічных спосабаў вырашэння буйнамаштабнай лялькі; распрацоўка інжынерных разлікаў канструкцыі і тэхнічнага праекта буйнамаштабнай лялькі; тэхналогія вырабу лялькі.

Тэма 19. Арганізацыя святочнага феерверку.

Піратэхнічная дзея як выразны сродак свята. Тэхналогія арганізацыі феерверка:

- заключэнне пагаднення аб правядзенні дзеі;
- вызначэнне месца правядзення феерверку;
- распрацоўка эскізаў і выраб канструкцый піратэхнічных фігур;
- выраб або дамова аб пастаноўцы пускавых піратэхнічных устаноў;
- матэрыяльна-вытворчае забеспячэнне феерверкаў;
- распрацоўка і падрыхтоўка фанаграмы піратэхнічнага прадстаўлення;
- вырашэнне пытання ўзмацнення агнявой дзеі;
- пошук памяшкання для захавання піратэхнічных вырабаў;
- дастаўка піратэхнічных вырабаў і піратэхнікаў на свята;
- заказ месцаў у гатэлях для піратэхнікаў;
- вызначэнне рабочай групы для арганізацыі феерверку.
- арганізацыйныя аспекты правядзення піратэхнічнай дзеі:
- ахова месца правядзення феерверку;
- забеспячэнне рацыямі галоўнага рэжысёра, піратэхнікаў, прадстаўнікоў;
- міліцыі, пажарнай і медыцынскай службаў;
- арганізацыя баявога дзяжурства нарада пажарнай аховы каля месца правядзення феерверку;
- арганізацыя дзяжурства работнікаў хуткай дапамогі каля рэжысёрскага пункта;
- Завяршальны этап арганізацыі феерверку;
- ахова піратэхнічнага поля і забарона допуску глядачоў да канца дэмантажу пускавых устаноў;
- работа рабочай групы па размініроўцы і эвакуацыі піратэхнічных фігур і пускавых устаноў;
- зняццё з дзяжурства нарадаў міліцыі, пажарнай аховы і медыцынскай службы пасля эвакуацыі піратэхнічных вырабаў.

Тэма 20. Рэклама свята.

Рэклама свята як комплекс мерапрыемстваў інфармацыйнай і творчай накіраванасці. Формы рэкламы святаў:

1. Наладжванне ў сродках масавай інфармацыі (прэсе, на радыё, тэлебачанні) перадач і артыкулаў аб будучым свяце. Арганізацыя ў культасветустановах серыі вечароў, прысвечаных тэматыцы свята, правядзення тыдня культуры на вёсцы.

2. Падрыхтоўка жыхароў да удзелу ў святочных дзеяннях (рэпетыцыі творчых калектываў, выраб карнавальных касцюмаў і твораў народных майстроў, трэніроўкі спартыўных каманд, арганізацыя разнастайных

конкурсаў, папярэдня рэалізацыя білетаў-латарэй, аўкцыёнаў і гандлёвых атракцыёнаў).

3. Выпуск друкаванай прадукцыі свята (афіш, запрашальных білетаў, праграм, буклетаў).

4. Тэатралізаваная рэклама (абходы хат фальклорнымі калектывамі, выезд кавалькад зазывал, работа рэкламных трамваяў, аўтобусаў, тралейбусаў, шэсці творчых калектываў).

5. Арганізацыя работы прэс-цэнтра. Дамова адміністратара свята з прадстаўнікамі сродкаў масавай інфармацыі аб арганізацыі перадач аб свяце ў друку, ў святочным выпуску газеты, праграмы свята. Запрашэнне прадстаўнікоў прэс-цэнтра на асобныя рэпетыцыі свята як форма папярэдняга знаёмства з рознымі яго фрагментамі.

6. Стварэнне сайта свята, альбо старонкі на сайце арганізатараў. Прасоўванне свята праз SEO, кантэкстную рэкламу ў інтэрнэце.

7. Стварэнне старонак свята ў сацыяльных сетках. Таргетынгавая рэклама.

8. Супрацоўніцтва з блогерамі як дадатковы сродак рэкламы свята.

Акрэдытацыя прадстаўнікоў сродкаў масавай інфармацыі, падрыхтоўка прэс-рэліза свята.

Абсталяванне памяшкання прэс-цэнтра. Арганізацыя прадстаўнікамі прэс-цэнтра ў час свята экспрэс-інтэрв'ю з гледачамі і удзельнікамі святочных дзеянняў. Арганізацыя конкурсу рэпартажаў аб свяце.

Тэма 21. Работа дапаможных службаў свята.

Дапаможныя службы свята, іх структура і функцыянальныя абавязкі работнікаў.

21.1. Пажарная служба свята.

Правядзенне прафілактычных супрацьпажарных мер; арганізацыя нарады з тэхнічнымі работнікамі і кантроль за выкананнем мерапрыемстваў супрацьпажарнай бяспекі ў перыяд мантажу часовых электраліній свята, элетраасвятляльнай і гукаўзмацняльнай апаратуры.

Правілы пажарнай бяспекі пры ўжыванні на кірмашах электраплітак і электрапечак, мантажы электраліній і электраабсталявання, электраасвятляльнай апаратуры. Забарона выкарыстання дзяцей у эпізодах з агнявой дзейі. Супрацьпажарныя меры пры рабоце з пылаючымі паходнямі, свечкамі, каскамі з агнём, тэрмічным анём.

Супрацьпажарныя меры і правілы арганізацыі піратэхнічнай дзеі:

- вызначэнне бяспечнай адлегласці ад месца правядзення феерверку ад гледачоў, будынкаў, лесу;

- разлік “ружы вятроў” пры арганізацыі салюта, выбухаў сігнальных мін, стрэлаў з ракетніц;

- устаноўка піратэхнічных сродкаў па вертыкальнай лініі;

- планіроўка напрамку паветранай дзеі з улікам надвор'я;

- пастаноўка каля месца мантажу піратэхнічнага поля на баявы пост пажарнай машыны (у перыяд здзяйснення феерверку).

Супрацьпажарныя меры пры арганізацыі навагодніх свят: упрыгожванне ёлкі, прапітка марлі і ваты, апрацоўка вогнеахоўнымі сродкамі калядных і навагодніх касцюмаў, масак, лялек. Раскладанне кастроў на народных святах каляндарнага цыкла.

21.2. Медыцынская служба свята.

Работа аргкамітэта па арганізацыі медыцынскай дапамогі на свяце. Вызначэнне медперсаналу пры штабе свята, медыцынскага пункта і яго абсталявання, а таксама лекавых сродкаў. Вылучэнне для кожнай зоны дзеяння свята паходнай аптэкі з лекавымі і перавязачнымі сродкамі першай дапамогі. Прызначэнне для аказання тэрміновай хуткай дапамогі на свяце многапрофільнай спецыялізаванай лінейнай брыгады. Месца знаходжання машыны хуткай дапамогі і дзеянні ўрачоў у выпадках, звязаных з падзеямі злачыннага характару.

21.3. Служба бяспекі дарожнага руху на свяце.

Работа дзяржаўнай аўтаінспекцыі на свяце. Вылучэнне пры аргкамітэце адзінкі дыспетчара дарожнага руху для каардынацыі пытанняў бяспекі дарожнага руху.

Задачы службы:

- рэалізацыя дамовы аб закрыцці праезду аўтатранспарту па тэрыторыі свята (акрамя службовых машын);
- выраб для праезду службовага аўтатранспарту, звязанага з абслугоўваннем свята, спецыяльных прапускоў;
- арганізацыя суправаджэння машынамі ДАІ прыбываючага аўтатранспарту з дэлегацыямі гасцей свята і творчымі калектывамі;
- вызначэнне месца знаходжання аўтавакзала свята, яго абсталявання і разметка на зоны стаянкі службовага і асабістага аўтатранспарту;
- вылучэнне для аргкамітэта свята і пастановачнай групы транспарта для экстраных службовых патрэб;
- складанне графіка руху аўтатранспарту свята і кантроль за яго выкананнем;
- арганізацыя суправаджэння машынамі ДАІ аўтаранспарту з піратэхнічнымі вырабамі на месцы правядзення феерверку і пасля яго завяршэння.

21.4. Служба аховы парадку

Работы па забеспячэнні грамадскага парадку і бяспекі пры правядзенні масавага мерапрыемства:

1. Падрыхтоўчы этап (назначэнні адказных, вызначэнне колькасці сіл і сродкаў забеспячэння грамадскага парадку)

2. Стварэнне плана па ахове грамадскага парадку:

— месца, час, мэта правядзення масавага мерапрыемства, прыкладная колькасць удзельнікаў;

— участак ачаплення;

– сілы і сродкі, іх расстаноўка (аддзяленне ўнутраных спраў, дабрачынныя грамадскія дружыны, рэзерв і інш.), парадак узаемадзеяння;
– распрацоўка абавязкаў нарадаў у залежнасці ад месца нясення службы;
– выкарыстоўванне тэхнічных сродкаў, розных загарод, аўтамотатранспарту;

– арганізацыя сувязі паміж узаемадзеючымі суб'ектамі і штабам.

3. стварэнне аператыўнага штаба, якім кіруе начальнік АУС ці адзін з яго намеснікаў, кіраўнікі службаў і падраздзяленняў ці іх намеснікі, якія з'яўляюцца адказнымі за пэўныя зоны;

4. Прыкрыццё месцаў канцэнтрацыі асоб, ад якіх можна чакаць правапарушэнні;

5. Інструктаж аб асаблівасцях праводзімага мерапрыемства, аператыўных

абставін, спосабамі дзеяння пры іх змяненні, прыкладым пачатаку і завяршэнне часу работы кожнай групы, спосабы сувязі з дзяжурнай часткай і кіраўніцтвам, вызначэнне матэрыяльна-тэхнічнага забеспячэння.

Выканаўчы этап у арганізацыі ўзаемадзеяння службаў і падраздзяленняў тэрытарыяльных аддзяленняў унутраных спраў заканчваецца пасля завяршэння масавага мерапрыемства.

Заклучны этап арганізацыі ўзаемадзеяння службаў і падраздзяленняў АУС і АУСТ у ахове грамадскага парадку - падвядзенне вынікаў работы, дзе даецца ацэнка дзейнасці ўсіх суб'ектаў, уносяцца канкрэтныя прапановы па далейшым удасканаленні іх арганізацыі.

Тэма 22. Распрацоўка службовай дакументацыі.

Работа пастановачнай групы па распрацоўцы службова-арганізацыйнай дакументацыі па правядзенні свята. Тэхнічны аналіз галоўным рэжысёрам, мастаком і дырэктарам свята літаратурнага сцэнарыя. Складанне выпісак і партытур усіх відаў тэхнічнага і тэхнічна-арганізацыйнага дзеяння, праца з членамі тэхнічна-пастановачнай групы.

Распрацоўка схем службова-творчай арганізацыйнай дакументацыі:

- партытура музыкі і шумоў, пералік нумароў фанаграм;
- партытура святла;
- выпіска на касцюмы, абутак і галаўныя ўборы;
- выпіска на парыкі, грым і наклейкі;
- выпіска на рэквізіт, бутафорыю і мэблю свята;
- пералік адзінак прызавога фонду;
- графік работы аўтатранспарту свята;
- графік рэпетыцыйнага працэсу;
- графік пасяджэнняў аргкамітэта;
- партытура тэхнічных перастановак.

Тэма 23. Арганізацыйна-вытворчы план дыпломнага свята.

Распрацоўка “Палажэння аб правядзенні свята“, схемы аргкамітэта, арганізацыйна-вытворчага аналізу сцэнарыя, плана творчага і матэрыяльна-тэхнічнага забеспячэння свята, заданняў структурных падраздзяленняў. Распрацоўка “Рабочага плана падрыхтоўкі свята“, раскладу рэпетыцый, рэжысёрскай дакументацыі (партытура рэжысёра, музычна – гукавая партытура свята, выпіскі на касцюмы, абутак і галаўныя уборы, рэквізіт, бутафорыю і мэблю, грыв, парыкі і наклейкі, пералік адзінак прызавага фонду, графік работы аўтатранспарту свята, графік рэпетыцыйнага працэсу, графік пасяджэнняў аргкамітэта, партытура тэхнічных перастановак). Выраб эскізаў мастацка-дэкаратыўнага афармлення, рабочых чарцяжоў і апісанне тэхналогіі вырабу дэкаратыўных аб’ёмаў.

Падрыхтоўка плана і графіка работы дапаможных службаў свята, размяшчэння і харчавання ўдзельнікаў свята. Вызначэнне і зацвярджэнне аб’ёму і кошту запланаваных работ, заключэнне пагадненняў: са спонсарскімі арганізацыямі і прыватнымі асобамі, на выкананне рознага віду работ; складанне папярэдняга і канчатковага каштарысу свята; плана работы самаакупных дзей.

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Назва раздзела і тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін				Колькасць гадзін КСР	Форма контролю ведаў
	Лекцыі	Практычныя заняткі	Семінарскія заняткі	Індывідуальныя заняткі		
Уводзіны	2					
Тэма 1 Склад аргкамітэта свята	2					
Тэма 2 Фукцыянальныя абавязкі членаў аргкамітэта	2					
Тэма 3 Фукцыянальныя абавязкі членаў пастановачнай групы	2					
Тэма 4 Фукцыянальныя абавязкі членаў творчай групы і мастацка-пастановачнай часткі свята	4					
Тэма 5 Задачы структурных падраздзяленняў упраўлення па матэрыяльна-тэхнічным забеспячэнні свята	2					
Тэма 6. Задачы арганізацыйнага аддзела	2					
Тэма 7 Работа бухгалтэрыі свята	2	2			2	выкананне творчых заданняў
Тэма 8 Арганізацыя стварэння перадсвяточнай і святочнай атмасферы: 8.1. Мерапрыемствы інфармацыйнага характару; 8.2. Мерапрыемствы агульнаарганізацыйнага характару 8.3. Мерапрыемствы вытворча-конкурснага характару. 8.4. Мерапрыемствы конкурснага характару.	2		2		2	выкананне творчых заданняў

Тэма 9 Арганізацыйна-вытворчы аналіз сцэнарыя	2		2			
Тэма 10 Гукавое афармленне свята	2					
Тэма 11 Стварэнне прызавага фонду свята	4					
Тэма 12 Арганізацыя святочнага кірмашу	2	2				
Тэма 13 Арганізацыя прыёму гасцей свята	2					
Тэма 14 Арганізацыйныя аспекты мастацка-дэкаратыўнага афармлення свята: Генеральны план дэкарыравання свята, Сцэнічныя пляцоўкі і іх віды	2					
Тэма 15 Работа над планаваннем свята, рабочыя чарцяжы, тэхналогія апісання, каштарыс вырабаў	2					
Тэма 16 Работа над касцюмамі свята	2					
Тэма 17 Рэквізіт, бутафорыя, мэбля свята	2					
Тэма 18 Маскі і лялькі ў святочных дзеяннях	2					
Тэма 19 Арганізацыя святочнага феерверку	4					
Тэма 20 Рэклама свята	2					
Тэма 21 Работа дапаможных службаў свята: 21.1. Пажарная служба свята; 21.2. Медыцынская служба свята; 21.3. Служба бяспекі дарожнага руху на свяце; 21.4. Служба аховы парадку.	2				2	апытанне
Тэма 22 Распрацоўка службовай дакументацыі		2			4	выкананне творчых заданняў
Тэма 23 Арганізацыйна-вытворчы план свята	2			2	4	выкананне творчых заданняў
Усяго	40	6	4	2	14	

ИНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

ЛІТАРАТУРА

Асноўная

1. Кузьмина, О. В. Сценарное мастерство: специфика художественно-творческой деятельности сценариста праздничных форм культуры : учебно-методическое пособие / О. В. Кузьмина ; составитель О. В. Кузьмина. – Кемерово : КемГИК, 2018. – 96 с. – ISBN 978-5-8154-0463-2. – Текст : электронный // Лань : электронно-библиотечная система. – URL: <https://e.lanbook.com/book/121905> – Режим доступа: для авториз. пользователей.

2. Макарова, Е. А. Теория и практика культурно-досуговой деятельности : учебно-методическое пособие для студентов специальности 1-21 04 01 Культурология, направления специальности 1-21 04 01-02 Культурология (прикладная) / Е. А. Макарова, С. Б. Мойсейчук, И. Л. Смаргович. – Минск : БГУКИ, 2021. – 222 с.

3. Черняк, Е. Ф. Рекламно-презентационная деятельность в праздничных формах культуры : учебное пособие / Е. Ф. Черняк. — Кемерово : КемГИК, 2019. – 160 с. – ISBN 978-5-8154-0489-2. – Текст : электронный // Лань : электронно-библиотечная система. — URL: <https://e.lanbook.com/book/156966> – Режим доступа: для авториз. пользователей.

Дадатковая

4. Непейвода, С. И. Грим : учебное пособие / С. И. Непейвода. – 4-е, стер. – Санкт-Петербург : Планета музыки, 2020. – 128 с. – ISBN 978-5-8114-5094-7. – Текст : электронный // Лань : электронно-библиотечная система. – URL: <https://e.lanbook.com/book/134405> – Режим доступа: для авториз. пользователей.

5. Суминова, Т. А. Арт-менеджмент: теория и практика : учебник для студентов высших учебных заведений сферы культуры и искусства / Т. Н. Суминова. - Москва : Академический проект, 2020. - 655 с.

6. Сорокина, Т. А. Искусство грима и макияжа в мастерстве актера : учебник / Т. А. Сорокина, Н. М. Бабич. – [Москва] : ГИТИС, [2021]. – 325 с.

7. Андрейчук, Н.М. Основы профессионального мастерства сценариста массовых праздников : учебное пособие / Н. М. Андрейчук. – Изд. 6-е, стер. – Санкт-Петербург ; Москва ; Краснодар : Лань : Планета музыки, 2021. - 231 с.

8. Литвинова, М.В. Музыкально-поэтическое представление : учебно-методическое пособие / М. В. Литвинова, И. В. Голиусова. – Москва : ИНФРА-М, 2021. – 165 с.

9. Мордасов, А.А. Принципы режиссуры театрализованных представлений и праздников : учебное пособие / А. А. Мордасов. - Изд. 5-е,

стер. - Санкт-Петербург ; Москва ; Краснодар : Лань : Планета музыки, 2021. - 125, [2] с.

10. Добрынин, С. А. Основы режиссуры спортивно-художественных представлений : учебное пособие / С. А. Добрынин. — Улан-Удэ : ВСГИК, 2020. — 50 с. — Текст : электронный // Лань : электронно-библиотечная система. — URL: <https://e.lanbook.com/book/215363>— Режим доступа: для авториз. пользователей.

11. Павлов, А. Ю. Словарь терминов по режиссуре и драматургии театрализованных представлений и праздников : учебное пособие : [12+] / А. Ю. Павлов. — Москва ; Берлин : Директ-Медиа, 2019. — 226 с. : ил. — URL: <https://biblioclub.ru/index.php?page=book&id=571400> . Режим доступа: для авториз. пользователей.

Рэкамендаваныя метады навучання

Для больш глыбокага засваення матэрыялу акрамя аўдыторных заняткаў праграма прадугледжвае азнаямленне студэнтаў са стацыянарнай, аказіянальнай (часовай) архітэктурай свята, а таксама тэхнікай сучасных традыцыйных і нетрадыцыйных сцэнічных пляцовак, работай мастацка-пастановачных службаў тэатраў і канцэртных залаў, структурных падраздзяленняў аргкамітэта, прагляд і аналіз эскізаў, чарцяжоў, малюнкаў святочных дзей, фота-відэаматэрыялаў з запісамі свята з пункту гледжання вытворча-арганізацыйнага іх увасаблення. Тэхналагічны інструментарый выкладчыка дысцыпліны, які спрыяе фармаванню кампетэнцый, ўлічвае выкарыстанне наступных педагагічных тэхналогій і метадаў навучання:

- дыскусійныя метады (групавыя дыскусіі, мадэліраванне практычных сітуацый, аналіз сітуацый з практыкі і інш.);
- сенсітыўны трэнінг (трэніроўка самапазнання, рэгуляванне эмацыянальных адносін да сябе і калег);
- гульнявыя метады (імітацыйны, дзелавыя, ролевыя гульні, “генерацыя ідэй” і інш.)
- візуальныя метады (метады ілюстрацыі, дэманстрацыі, відэаметад).

Пералік рэкамендаваных сродкаў дыягностыкі

Для выяўлення і выключэння прагалаў у ведах студэнтаў рэкамендуецца выкарыстоўваць наступныя сродкі:

- фронтальнае апытанне на практычных занятках;
- выкананне творчых заданняў